

Bruselj, 12. marec 2024
(OR. en)

6195/24

FIN 127
INST 44

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	6178/24 ADD 1 REV 1
Zadeva:	Proračunske smernice za leto 2025 – <i>Sklepi Sveta (12. marec 2024)</i>

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o proračunskih smernicah za leto 2025, ki jih je Svet (ekonomske in finančne zadeve) odobril na 4012. seji 12. marca 2024.

SKLEPI SVETA
O PRORAČUNSKIH SMERNICAH ZA LETO 2025

1. Svet poudarja, da ima proračun EU za leto 2025 ključno vlogo pri določanju in uresničevanju dolgoročnih ciljev in političnih prednostnih nalog, dogovorjenih na ravni Unije. Poudarja, kako pomembno je, da vse institucije ustrezno upoštevajo vse relevantne elemente iz sklepov Evropskega sveta z dne 1. februarja 2024¹.
2. Svet glede na še kar trajajočo vojno agresije Rusije proti Ukrajini ponovno potrjuje, da je Evropska unija še naprej zavezana, da bo skupaj s partnericami zagotavljala finančno pomoč Ukrajini, dokler bo to potrebno, ter podpirala njeno odpornost in dolgoročno obnovo. Poudarja, da je pomembno, da proračun za leto 2025 še naprej izpričuje solidarnost Unije z ukrajinskim ljudstvom in da se odziva na povezane krize.
3. Svet opozarja na načelo solidarnosti in poudarja, da bo učinkovita uporaba proračuna EU povečala verodostojnost Unije v očeh evropskih državljanek in državljanov.
4. Svet ponovno poudarja, da bi bilo treba proračun določiti v skladu s proračunskimi načeli iz finančne uredbe², zlasti z načeli enotnosti, enoletnosti, dobrega finančnega poslovanja in preglednosti.

¹ Dok. EUCO 2/24.

² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo 2022/2434 (UL L 319, 13.12.2022, str. 1).

5. Svet meni, da bi moral biti proračun za leto 2025 stvaren, v skladu z dejanskimi potrebami in preudarno oblikovan, poleg tega pa bi moral, brez poseganja v določbe Medinstitucionalnega sporazuma³, puščati dovolj rezerve do zgornjih meja večletnega finančnega okvira za primer nepredvidenih okoliščin in obvladovanje izzivov Unije. Hkrati bi moral proračun za leto 2025 zagotoviti dovolj sredstev za izvajanje programov Unije in za to, da se omogoči pravočasno plačilo obveznosti, že prevzetih v okviru sedanjega večletnega finančnega okvira. V ta namen bi bilo treba po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih, potem ko se izvedejo vse možne prerazporeditve v okviru proračuna, zagotoviti ustrezne odobritve z uporabo razpoložljivih prožnosti, da bi se izognili temu, da terjatve, ki jih predložijo države članice, ne bi bile plačane. Raven neporavnanih obveznosti bi bilo treba stalno spremljati, da ne bi nastali pretirani zaostanki.
6. Svet poziva Komisijo, naj predlog proračuna za leto 2025 uskladi z dogovorom o revidiranem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, kot je navedeno v sklepih Evropskega sveta z dne 1. februarja 2024. V zvezi s tem poudarja, da mora Komisija določiti prerazporeditve, ki so potrebne za financiranje prednostnih nalog iz revidiranega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, pa tudi sproščene obveznosti, ki so spet na voljo. Komisijo poziva, naj v predlogu proračuna za leto 2025 upošteva in odrazi vse skupno dogovorjene prednostne naloge, vključno z migracijami, pri čemer naj upošteva ravnovesje med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil ter zagotovi zadostna sredstva za rezervo za nastajajoče izzive in prednostne naloge. Ponovno uporabljene sprostitev obveznosti v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje ter instrumenta za predpristopno pomoč ter zneski, ki so bili sproščeni, ker so bili stroški finančne podpore Ukrajini, sprejeti leta 2022, vključeni v instrument za Ukrajino, podpirajo nove prednostne naloge, določene v sklepih Evropskega sveta.

³ Medinstitucionalni sporazum z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev (UL L 433I, 22.12.2020, str. 28).

7. Svet poudarja, da morajo vse institucije, organi, uradi in agencije Unije pri pripravi in izvrševanju proračuna za leto 2025 spoštovati in upoštevati vse elemente revidiranega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.
8. Svet tudi izpostavlja, da bi morale vse institucije, organi, uradi in agencije Unije ohraniti proračunsko disciplino, ter poudarja, da je treba v proračun vnesti le nujne odhodkovne postavke. Poudarja, da mora Komisija spoštovati prejšnja zagotovila o tem, kaj velja za nujno. Poleg tega opozarja, da bi morali biti dodatni zneski, vključeni v proračun, na primer zneski, ki izhajajo iz ponovne uporabe sproščenih obveznosti na podlagi člena 15(3) finančne uredbe, v celoti skladni z dogovorom o revidiranem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 in omejeni na navedeni dogovor.
9. Svet ponovno poudarja, da zgornja meja iz razdelka 7 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 temelji na predpostavki, da vse institucije Unije uporabljajo celosten in strikten pristop, da bi ob upoštevanju načela stabilne kadrovske politike zagotovile optimizacijo kadrovskega virov ter večjo učinkovitost pri upravnih odhodkih, ki niso povezani s plačili. Ker se je število zaposlenih, zlasti v Evropskem parlamentu, pa tudi v nekaterih drugih institucijah, več let povečevalo, je ravnotežje med institucijami porušeno, razdelek 7 pa pod precejšnjim pritiskom. Ta pritisk je še večji zaradi metode samodejnega posodabljanja plač, ki se uporablja, ter splošnega nihanja cen spričo nadaljevanja inflacijskega trenda. Zato še naprej podpira skupni pristop za omejitev tega razdelka in poziva vse institucije Unije, naj vodijo preudarno nepremičninsko politiko. Glede na navedeno Komisijo poziva, naj po potrebi uveljavi svoja pooblastila iz člena 314(1) PDEU. V zvezi s tem Komisijo, brez poseganja v njeno pravico do pobude v skladu s členom 241 PDEU, ponovno poziva (tako kot leta 2022), naj predstavi učinkovite ukrepe za zagotovitev, da sedanje zgornje meje razdelka 7 večletnega finančnega okvira ne bodo presežene in da za ta razdelek ne bodo uporabljeni posebni instrumenti. Na ta poziv bi se morala odzvati v časovnem okviru, združljivem s pogajanjem o proračunu za leto 2025, vsekakor pa pred 1. junijem 2024.

10. Svet poziva Komisijo, naj pri ocenjevanju ravni plačil v predlogu proračuna upošteva dolgoročno večjo točnost napovedi držav članic⁴. Svet poudarja potrebo po predvidljivosti prispevkov držav članic v proračun Unije in tudi plačil državam članicam iz proračuna Unije ter opozarja, da se je mogoče z natančnim oblikovanjem proračuna izogniti neljubim izzivom za nacionalne proračune. Zato poziva Komisijo, naj na pregleden način zagotovi natančne in zanesljive napovedi vseh prihodkov, vključno z vrnjenimi sredstvi, globami in letnim zneskom, ki jih bo Združeno kraljestvo v letu 2025 izplačalo v skladu s sporazumom o izstopu⁵, kar bo državam članicam omogočilo, da pravočasno ocenijo svoj pričakovani prispevek v proračun Unije.
11. Svet poudarja, da bi bilo treba korektivne proračunske instrumente, kot so spremembe proračuna, omejiti na upravičeni minimum in jih uvesti pravočasno, da bi omogočili ustrezen pregled in preprečili motnje v delovanju programov Unije, ter jih financirati predvsem s prerazporeditvami. Zlasti poziva Komisijo, naj ločeno, in takoj ko bodo na voljo ustrezne informacije, predstavi predloge sprememb proračuna, utemeljene na prihodkih. Še naprej je močno zavezan čimprejšnjemu sprejetju stališča o predlogih sprememb proračuna.
12. Da bi imeli nacionalni parlamenti dovolj časa za podroben pregled, Svet pa za temeljito pripravo svojega stališča, Svet poziva Komisijo, naj čim prej predstavi predlog proračuna za leto 2025, po možnosti do 22. tedna. Komisijo tudi spodbuja, naj še naprej izboljšuje vsebino svojih proračunskih dokumentov, da bodo enostavnejši, bolj jedrnat in preglednejši, ter naj zagotovi, da bodo na razpolago najnovejši podatki. Komisijo poziva, naj v skladu z določbami finančne uredbe v rezervo vključi odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil, predvidene za še nesprejete nove pravne akte oziroma še nesprejete spremembe obstoječih pravnih aktov.

⁴ Kot je navedeno v razpredelnici 1 pregleda kohezijske politike in napovedih držav članic z dne 13. aprila 2023 (WK 4778/2023).

⁵ Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7).

13. Poleg tega Svet poziva Komisijo, naj predlogu proračuna priloži vse ustrezne dokumente iz člena 41 finančne uredbe. Komisijo poziva tudi, naj zagotovi, da bodo vsa sredstva v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje povsem transparentna in prepoznavna, tako da pravočasno zagotovi vse pomembne informacije, vključno z zbirnimi razpredelnicami s proračunskimi odobritvami, in pregled, kako financirati prekoračitve stroškov plačil obresti v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje med letoma 2025 in 2027 v skladu z revidiranim večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027.
14. Svet poziva Komisijo, naj države članice redno obvešča o namenskih prejemkih, vnesenih v proračun, tudi iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje ter sporazuma o trgovini in sodelovanju z Združenim kraljestvom⁶, in izpolni svoje obveznosti iz finančne uredbe v zvezi z drugimi namenskimi prejemki, ki so dodeljeni nekaterim programom v skladu z dogovorom o revidiranem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027.
15. Svet izpostavlja pomen transparentnosti v zvezi s stroški financiranja v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje in finančne pomoči iz člena 220a finančne uredbe ter upravljanjem dolgov in vsemi drugimi obveznostmi proračuna Unije. Zato poziva Komisijo, naj pravočasno zagotovi najnovejše informacije o razpoložljivih sredstvih za plačila obresti v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje in plačila obresti v zvezi s finančno pomočjo iz člena 220a finančne uredbe.

⁶ Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani; peti del o sodelovanju v programih Unije, dobrem finančnem poslovanju in finančnih določbah ter zadevni protokol (UL L 444, 31.12.2020, str. 14).

16. Svet v skladu z dogovorom o revidiranem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 poziva Komisijo, naj v proračunu za leto 2025 zagotovi zadostna sredstva za izpolnitev pravne obveznosti Unije, da pravočasno in v celoti pokrije plačila obresti v okviru instrumenta NextGenerationEU, da bi se po potrebi dopolnile sedanje določbe v razdelku 2b. V ta namen je bil uveden kaskadni mehanizem, ki bo zagotovil, da bodo na voljo potrebni zneski za plačilo stroškov zapadlih obresti in kuponskih plačil. V skladu z odstavkoma 16 in 17 sklepov Evropskega sveta z dne 1. februarja 2024 in uvodno izjavo 12 spremenjene uredbe o večletnem finančnem okviru⁷ se bo v primeru, da stroškov plačil obresti v okviru instrumenta NextGenerationEU ne bo mogoče pokriti iz obstoječe proračunske postavke za Instrument Evropske unije za okrevanje v razdelku 2b, iskalo financiranje za kritje znatnega dela potrebnih zneskov, kolikor je to mogoče, s ciljem, da se kot merilo uporabi znesek, ki ustreza približno 50 % prekoračitev stroškov plačil obresti v okviru instrumenta NextGenerationEU. To se bo v skladu z veljavnimi sektorskimi pravili in drugimi pravnimi obveznostmi črpalo iz manevrskega prostora, ustvarjenega z izvrševanjem proračuna programov in prerazporeditvijo prednostnih nalog, pa tudi iz netematskih posebnih instrumentov. Prerazporeditve sredstev in prednostnih nalog iz tega odstavka ne bodo vplivale na nacionalne ovojnice držav članic, za katere so bile prevzete pravne obveznosti. Če bo potrebno dodatno financiranje, se bodo dodatna sredstva zagotovila z mobilizacijo Instrumenta Evropske unije za okrevanje.
17. Svet spodbuja vse institucije, naj učinkovito in konstruktivno sodelujejo ter omogočijo nemoten potek proračunskega postopka in določitev proračuna za leto 2025 v rokih, določenih v PDEU. Zlasti poziva Komisijo, naj deluje kot nepristranska posrednica med celotnim proračunskim postopkom. Da bi olajšali spraven postopek, Svet poziva Komisijo, naj zagotovi pravočasen dostop do osnutkov elementov za skupne sklepe, ki bi morali biti celoviti in vsebovati vse ustrezne informacije (zlasti o obveznostih in plačilih).

⁷ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L, 2024/765, 29.2.2024).

18. Svet znova poudarja, da tem smernicam pripisuje izreden pomen, in pričakuje, da jih bo Komisija pri pripravi predloga proračuna za leto 2025 tudi ustrezno upoštevala.
 19. Zaradi ozaveščanja bodo te smernice dane na razpolago Evropskemu parlamentu in Komisiji ter drugim institucijam in organom Unije.
-